

POLE

pentru

MINTE, INIMA ŞI LITERATURĂ.

№. 14.

Съмента 1. Октомври.

1839.

ТИНЪРЪА ДА ПЪРЪЪ. (Алн Schiller.)

Ста ън тинър ла исвор,
Ші 'ші лега дін флорі кѣнѣнъ.
Дар' скъпнаѣле, сз ѡтз,
Кѣм мерг к' ап'а динпреѣнъ.
Аша кѣрг зилеле м'ѣле
Не'нчегат, ка чел исвор,
Фацамі флорѣа ші о п'ѣраѣ.
К' асте флорі колорѣа лор.

Нѣнтребаці кз че сѣнт тріст,
Кѣнд віацамі анфлорѣце!
Траг нзажде тоці, ш'ѣе в'ѣсеаї,
Примъвара кѣнд сосеѣе.
Дар ач'ѣстеа мії де тонѣрї,
А акѣм трезїтеї фірї,
Нѣ деѣеаптз 'нпептѣмі алтз,
Фѣр' непазкѣте сѣмцірї.

Ч'емі ажѣтз вѣкѣрїа,
Ч'е фѣрмоѣѣа Маїѣ мїо аз,
Ѣн'а пе каре о каѣт
Департе, ш' апроапе сѣѣ.

Кѣ дор браѣѣа амї антїна,
Спре ікоанаї че с' аратз,
Ах! н' ажѣнг, ші амї рѣмѣне
Ініма нестѣмпзратз.

Вїнѣ 'нѣос фѣрмоѣсз зїнѣ,
Лас' фѣлоѣсз кѣртеа та,
Флорїчеле 'н Маїѣ крескѣте,
Ан сѣнѣці вої пресѣра.
Аѣзі кодрѣа де кѣнтѣрї
Сѣнѣ, ш'ѣа кѣрат ізвор!
Всте лок ш' ан касз мїкз,
Пентрѣ дої ізѣці кѣ дор.

МІКА КЪРТИЧІКЪ А ТОАЛЕТІ ІНІМІ ДІМВЛОР.

Мѣлате кѣртїчеле де тоалетз ці се вор
фі анѣѣцішат, фѣрмоѣсз четїтоаре: кѣр-
тїчїка тоалетї трѣпѣлѣї, а тоалетї дѣхѣ-
лѣї, ансз пѣнѣ акѣма нїчї ѣна анкз а
тоалетї інімі!

Дін ч'ѣ маї тѣнѣрѣ ата вѣрѣтз, фѣр-
моѣсз четїтоаре, с'ѣѣ сіліт з те
хрѣні, а те анѣстѣла, а те анѣрѣ-
мѣсеѣа, а'ці потрїві кресѣрѣ трѣпѣлѣї;

ЦІАБ ЦІНІСТ АНВЗЦЗТОР ДЕ ЖОК ШІ ДЕ КЗ-
ЛЗРІЕ, Ш. А. М; С'АБ СІАІТ А'ЦІ КЗЛТІВА
ШІ ДХХЛА; ТХ АНЦЕЛЕЦІ МЗЗІКА ШІ ЛІМЕІ
МОДЕРНЕ, ЦІІ ДЕСІНА ФЛОРІ ШІ КАНТА,
ЦІІ ГЕОГРАФІЕ ШІ ІСТОРІЕ. ЦІІА АНПОДОБІТ
ТРШПЛА КА О СОРКОВЗ КХ ФЕЛХРІ ДЕ ПІСТРІ-
ЦЗТХРІ, КА ВЗЗАНДХТЕ НЕ-АНЦЕЛЕГЗТОРІІ ФІІ
ОМЕНЕЦІ, СЗ ЛЕ ЛАСЕ ГХРА АПЗ; ДХХЛА ЦІ
ЛА АНПОДОБІТ КА ХН КАБІНЕТ ДЕ ФЛХТХРІ,
КА СЗ ЛІКЗРКСКЗ ШІ СЗ СКЛІПКСКЗ ДХАН-
ДХЛЕ БЕДЕРКХ КХ АРІПІЛЕІ ДЕ НЕНХМЗРАТЕ КО-
ЛОАРЕ, АНЕСЗ СКХРТВЗЗЗТОРІІ, Н'АХ АНГРІ-
ЖІТ ДЕ ЛОК А'ЦІ АНПОДОБІ ШІ ІНІМА; ПЕ
СА НХ АХ КЗЛТІВАТО, НХ АХ САХКАТО, НХ;
ІНІМА ТА ЄСТЕ ЧЕНХШЗРКСА ЧЕЛОРЛААТЕ ДОХ
СХРОРІ, А ТРШПЛАХІ ШІ А ДХХЛАХІ. ДІ ТЗІ
ПЗРІНЦІ АНФХЦІШАЗЗ ТХТХРОР ПЕЦІТОРІЛОР
ТРШПЛА ШІ ДХХЛА КХ ТОАТХ ПОМПА ЗЗ-
ДЗРНІЧІЛОР, ДАР ПЕ ЧЕНХШЗРКСА ІНІМЗ НХ
О СКОТ ЛА ОБРАЗ; ІНІМА ТА РХМЖНЕ АН ЧЕ-
НХШКХ ЄІ А КАСЗ ЛА ВАТРХ НЕ-АНСЕМНАНА
НІМІК, АН ВРЕМЕ ЧЕ ТРШПЛА ШІ ДХХЛА СЖНТ
СІАІТЕ А'ШІ АРХТА МЗЕСТРІІЛЕ ЛОР.

ШІ АПОІ ФРХМОАСЗ ЧЕТІТОАРЕ! ЧЕ ФО-
ЛОСЕСК ФІНЦІІ ДАМЕЛОР, ТОАТЕ ФРХМСЕЦЕЛЕ
ТРШПЛАХІ ШІ АЛЕ ДХХЛАХІ, ДАКА ІНІМА НХ
ЄСТЕ ФРХМОАСЗ? ТРШПЛА ТРАЦЕ ЛА СІНЕ ДХ-
ХЛА АПХКЗ; АНЕСЗ А ЦІНКХ ПХ АЧЕЛ ПРІНС,
А'Л ПЗСТРА ПЕНТРХ ТОАТХ ВІАЦА, АЧКСТА
О ПОАТЕ НХМАІ ІНІМА. ЧЕ ФОЛОСЕЦЕ КЗ СТА-
ТХРА ТА ЄСТЕ АНДЕСТХЛАТХ ШІ АНДЕПІ-
НІТХ КА СПІЧЕЛЕ ГРЖХЛХІ ДЕ БАНАТ, КЖНД
ІНІМА ТА Є ГОАЛЗ ШІ ДЕШАРТХ КА О НХВЗ
СКХКЗ? ЧЕ ФОЛОСЕЦЕ КЗ ФАЦА ТА Є ААБЗ
КА АРЦІНТОАСА СПХМЗ А МХРІ ЧЕІ ПАЧНІЧЕ,
ШІ КЗ ОБРХЖІОРІІ ТЗІ СЖНТ АРХГЗЛАШІ ШІ
РХМЖНІ КА АРЗАНДЕЛЕ БХЗЕ А ЛЕ НОРІЛОР ДЕ
СЕАРХ, КЖНД ЗІОА ДЕСПЗРЦІНДХСЕ АІ СХ-
РХТХ, ДАКА ІНІМА Є ПЛІНЗ ДЕ СКХРХОАТЕ
НЕХХРХЦЕНІІ? ЧЕ ФОЛОСЕЦЕ КЗ ХРЕКХ ТА ПРИ-

ЧЕПЕ АН ЗІЧЕ ЛІМЕІ ВОРКА АНЛЕСНІРЕ, ШІ
КЗ ГХРА ТА ПОАТЕ СЗ РХСРНХЗХ АН АТЖКХ
ЛІМЕІ, КХВЖНТХЛА ХШОАРЕІ КХЦЕТХРІ, КЖНД
ІНІМА ТА НХ АНЦЕЛЕЦЕ СІМПА, КОНХСКХТА
ЛІМЕЗ А МАІЧІ, ЛІМЕА ІНІМІЛОР, ШІ КЖНД
ІНІМА ТА КА О СХРАХ — МХТХ НХ АХДЕ ТО-
НХРІЛЕ СІМЦІРІ, ШІ НХ ВОРВЕЩЕ ВОРВЕЛЕ СІМ-
ЦІХНІ? ЧЕ ФОЛОСЕЦЕ КЗ МЖНА ТА АНЕСФЛАЗ
ХЖРТІЕІ ЧЕЛЕ МАІ ДХЛХІ ПРОСПЕКТХРІ, ЛЕ БО-
ТЕЩЕ КХ ФЕРМЕКХЛА ХНХІ ЧЕР ФЕРБІНТЕ, ШІ
КЗ МЖНА КОАСЕ ШІ АМПЛЕТЕЩЕ КХ МЗЕСТРІЕ
АНФОКХТОАРЕ ФЛОРІ, КАРЕ КХ ОКІ ДЕ ФОК
НЕ СКЖНТЕІАХЗ ШІ НЕ ФХЛЦЕРХ, ШІ АПОІ ДІН
ПОТРІВХ, ІНІМА ТА НХ ЄСТЕ АН СТАРЕ СЗ
КЕМЕ АМПРЕЖХРХЦІ ПАЧНІКА ВІАЦХ КАСНІКХ,
КХ АЛ ЄІ СІМПАХ ШІ ВЕЧНІК ЛІМПЕДЕ ЧЕР;
НІЧІ НХ ПОАТЕ КОАСЕ НХМАІ О МІКХ ФЛОРИ-
ЧІКХ А ПЛХЧЕРІ, А КХРАТЕІ ВІРТХЦІ, А АМО-
РХЛХІ, ПХ СТОФА ЧКХ ДЕ АХР А АЛТЕІ ІНІМІ
ОМЕНЕЦІ? ЧЕ ФОЛОСЕКХ КЗ АЛЕ ТАЛЕ ЗЕЧЕ
ДЕЩЕТЕ КА НІЩЕ КІЕІ МАГІЧЕ ДЕ АРЦІНТ ДЕ-
СКХЕ АНПЗРХЦІА. ФЕРМЕЧЕЛОР, ШІ ДІН СА КХ-
МЗ СЕХРЖНАЕ ТОНОАСЕ ДХХХРІ АЛЕ АРМОНІІ,
АПОІ ІНІМА ТА НХ КХТКХЗХ А АТІНЦЕ НІЧІ
ХН СІНГХР АКОРД ПХ ЧКХ КХ КОАРДЕ МІРІАДЕ
КЛАВІАТХРХ А СІМЦІЧІХНІІ, ШІ НХ ПОАТЕ
СКОАТЕ НІЧІ ХН СХНЕТ АНФРХЦІТОР ДІН АЛТХ
ІНІМЗ? О ФРХМОАСЕЛЕ МЕЛЕ ЧЕТІТОАРЕ! ДЕ
ШІ САНТЕЦІ АНАРМАТЕ КХ ФХЛЦЕРХТОАРЕЛЕ
АРМЕ АЛЕ ДХХЛАХІ, ШІ КХ АРЦІНТАТЕЛЕ КІ-
РАСЕ АЛЕ ТРШПЛАХІ, АНЕСЗ ЛІПСІНДХВЗ ІНІМА,
ДАР, АНКІЕТОАРКХ, МАЕСТОАСА, АХМРЕЗЕІАСКА
ІНІМЗ, АТХНЧІ ВОІ СЖНТЕЦІ ФРХМОАСЕ ШІ
ПЛХКХТЕ ДЕ ВЗЗХТ ШІ ДЕ ПРІВІТ, АН КАМЕ-
РІЛЕ ДЕ АРМХТХРХ ШІ АРСЕНАЛЕЛЕ АДХНХРІ-
ЛОР ШІ АЛЕ САЛОХЛАХІ, ДАР НХ СЖНТЕЦІ ДЕ
СТРЖНС АН ВРАЦЕ; ПІЕНТХЛА ЧЕЛ СІМЦІТОР
НХ СЕ ПОАТЕ ОДІХНІ АН АПРОПІЕРКХ ХНХІ
ПІЕНТ АНЦЕЛАТ, КХЧІ ІНІМА ЧКХ АНКІСЗ АН
АЧКСТХ ЗІДІРЕ ДЕ АРМХТХРХ НХ ПОАТЕ РХ-

п'янаде інімі чей словоде весела „інтрэ!“
 Кредецімз пе міне, пріетеніле меле, трэ-
 п'я ші д'х'яла алк'ят'д'еск клеціле к'з каре
 се стр'анг'взр'баці, апої антр'адевзр ші
 ної взр'баці воім а фі стр'анші лін ші де-
 лікат. . . . Че с'з зичем? есте зн че фр'м-
 мос де а фі ніще асемін'к клеце стр'ан-
 г'зтоаре, ел'егант ші фіна'шкрате, дін ма-
 теріа де ар'шінт са'з а'р антр'з каре вої
 воїці а цін'к пе взр'баці вечнік прінші;
 а н'с'з ініма есте о фр'м'н'з'з н'шміт'з:
 к'з к'жт маї м'шат, к'з ат'жт маї
 біне; ініма есте м'з'з'ел амор'ш'а'ш'ї, ан-
 тр'з каре вої воїці а аше'за ініміле взр-
 бацілор пентр'з тот'а'ш'на: де ач'е'к вої
 с'з в'з сіліці а к'р'зці ачест м'з'з'ел ан
 анфр'ант'а т'зчере ші лініше; ачест інімеск
 м'з'з'ел с'з н'ш'а околіці к'з фр'ерестре ші г'з-
 шрї р'з'с'ф'азтоаре, чї л'шміна с'з віе де с'шс
 ан ел, дін чер! П'зр'ці інімі воастре с'з
 н'ш фіе акоперіці де скобіт'шрї задарніче
 ші л'штроаде колоаре, чї дін ба-реліефе
 сімпле, де кін'шрї а д'евзрат'ї но'блеце а
 інімі, ші де гр'коа стоф'з де а'р а вір-
 т'шці. Ах! да, ішкіте четітоаре? маїчїле
 ші кр'ек'зтоареле д'ест'але фак пентр'з тр'ш-
 п'яла ф'етелор, ші пентр'з д'шх фак пр'к' м'шат:
 ан'к'з німік орї пр'к' п'шцін пентр'з інімз;
 пентр'з тоате а'ш маї м'шат'з ангрїжіре де
 к'жт пентр'з інімз! Де се ва ант'ампла
 с'з іа тр'шп'яла о діректіе стр'аме'з, де лок
 корсете андр'епт'зтоаре; іар дака ініма іа
 о діректіе стр'аме'з, ач'к'ста нічї о баг'з
 ан с'к'мз. Дака ф'етїца по'сомораіше фр'шн-
 т'к', м'з'са аї п'шне м'жна пе д'анса шї о
 антр'к'ез: „че 'ці есте ф'етїца м'к'?" д'ар
 дака ініма еї с'з г'ем'шеше, се зв'рк'олеше,
 нічї к'з ва с'з шїе чїнеба. Да о мас'з де
 м'жнкаре де о с'шт'з де орї ле репет'к'з'з
 делікателе м'шме: „копіліцз драг'з! н'ш'ці
 шрїка стома'ш'яла“ іар д'шк'н'шале ла д'ш-

н'шрї фрїволе, ла лібера мас'з а л'шмі чей
 марї, н'ш ле зиче: „копіліцз драг'з! н'ш
 'ці стрїка ініма!“ апої пентр'з стома'ш'
 ар тр'еб'шї маї п'шцін'з ангрїжіре д'ек'жт
 пентр'з інімз, к'зчї ел ар'шн'к'з де сіне
 тоат'з матеріа ч'к' р'к' каре н'ш о поате
 міст'шї, іар ініма дін потрїк'з прїіме'ше дін
 адінс, к'з д'ес'сіре, матеріа ч'к' маї р'к'
 шї о аместїк'з де лок ан тот с'жн'целє;
 шн'шї стома'ш' пр'к' анк'зркат і се поате
 да с'з версе де к'жте орї в'ї вої, д'ар іні-
 ма, ах! ініма барс'з н'шмаї одат'з шї апої
 с'а с'ф'аршїт!

Де ач'е'к, фр'шмоа'селе меле четітоаре!
 е'ш в'з ро'г ка с'з ангрїжіці маї к'з дін-
 адінс'яла пентр'з тоалета інімі воастре! О,
 н'авецї фрїк'з, к'зчї шї пентр'з тоалета
 інімі с'ант фр'шмоа'се шї ел'еганте галан-
 терїї, панглїче шї лан'ц'шрї шї інеде шї воа-
 л'шрї шї алте асемін'к', пр'ек'ш-панглїка
 амор'ш'а'ш'ї шї а прїетеш'с'ш'а'ш'ї, панглїка ан-
 целе'ш'ерїї, лан'ц'яла ч'ел де а'р ал д'аторїї
 дамелор, воал'яла анфр'анш'рї, шї в'р'ш'яла р'ш-
 шїні, мант'ела комп'зтїмірї, м'зрг'зрїтар'яла
 вірч'шці, крїстал'яла сім'ціч'шні, шї преціо-
 с'яла діамант ал шн'ї сінг'шре ф'ерїчітоар'ї
 релїції! Вед'ці к'жт де богат'з, к'жт де
 стр'ал'ш'чїт'з, к'жт де помпоа'с'з есте біж'ш
 терїа інімі; ап'шкаціо, г'зтїцік'з 'ці к'з ел
 ач'еле маї фр'шмосе тр'ї подоа'бе а но'біле
 інімі дамелор, с'ант тот'а'ш'на г'ата с'з
 в'з анфр'шм'ш'е'с'е'зе, шїач'еле тр'ї чер'шї по-
 доа'бе але інімі с'ант: релїціа, амор'яла шї
 вірт'шт'к'.

В'ш н'шмаї ам с'з в'з с'п'ш'ш маї де-
 парте німін, прїетене чїтітоаре, д'ек'жт іар
 к'шм тр'еб'шеше с'з фіе ініма шн'ї даме шї
 тот де одат'з к'шм н'ш тр'еб'шеше с'з фіе:
 вої авецї ла вої талїсман'яла ла ач'к'ста.
 Ініма шн'ї даме с'з фіе ка к'шрт'к' кісерїчі:
 *)

ЕА СЪ НЪ СЪБЕ АЛТА ДЕКЪТ НЪМАЇ ІВЪІРЕ
 ШІ БЪНЪТЪТЕ ДЕ ТОЦІ ЧЕ АЗЪКЪСК АН ТРЪНСА;
 ШІ ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА КЪРЪКЪ БІСЕРІЧІ, ЕА
 СЪ НЪ АЛСЪ А КРЕЩЕ АША КЪРЪНА ІАРЕЪ
 ПЕСТЕ ПРЕЦЪІТЪЛА ЧЕА АКОПЕРЕ. ІНІМА ШНЕІ
 ДАМЕ СЪ ФІЕ КА ШН КЛОПОТ РЪСЪНЪНА АН
 ЕА КЪ СІМЦІЧЪНЕ БЪКЪРІА ШІ АНТРЕІТАРЪ
 АЛТОРА; ШІ ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА ШН КЛОПОТ,
 НЕСКІМЕЖНАЪШІ АНДАТЪ СЪНЕТЪЛА ЧЕА КЪ-
 РАТ, ДЕСТОНЪНАЪСЕ ДЕ ОР ЧЕ ЗЪКРЕІТЪРЪ А
 СОРЦІ. ІНІМА ШНЕІ ДАМЕ СЪ ФІЕ КА О НАВЪ,
 КА КІАР БЪНА ЕСТЕ МАЇ ФЪРІАТЪ ВІЖЪЛІА
 ВІЕЦІІ АТЪНЧІ ЕА СЪ СЕ АНААЦЕ ПЪ ВЪЛЪ-
 РІАЕ ЧЕЛЕ АНЪСЪ ПОРНІТЕ СЪРЕ ЧЕР; ШІ ІАР
 СЪ НЪ ФІЕ АНКІСЪ ШІ ПЪТІТОАРЕ. О ІНІМЪ
 ДЕ ДАМЪ СЪ ФІЕ КА ШН ПОРТЪРЕТ БЪН, ВРЪ-
 МЪ СЪШІ МАЇ МОАІЕ КОЛОРЪЛА ЧЕА ПРЪ ВІЪ,
 ПРЕФЪКЪНАЪДО ТОЪ МАЇ ЛІНЪ ШІ МАЇ ПЪ-
 КЪТЪ; ШІ ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА ШН ПОРТЪРЕТ
 БЪН, ЕА СЪ НЪ ЦІ СЕ ПАРЪ КЪ СЪ ШІТЪ
 АА ТОЦІ КЪЦІ О ПРІВЕСК. ІНІМА ШНЕІ ДАМЕ
 СЪ ФІЕ КА О РЪНАЪРІКЪ, КАСНІКЪ, КЪВІОАСЪ
 ШІ ДОМЕНІКЪ; АПОЇ ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА О
 РЪНАЪРІКЪ, ЕА СЪ НЪ НЕ ПЪРЪКЪСКЪ КЪНА
 СЪ АПРОПІЕ ТОАМНА, НІЧІ СЪ КАЗЪ АН СОУ-
 НЪЛА ЕРНІ. ІНІМА ШНЕІ ДАМЕ СЪ ФІЕ КА СЪФЪН-
 ТА СКРІПЪРЪ, ПАЛЪНЪ ДЕ ВОРЕІАЕ АШІ ДЪ-
 МНЕЖЕЪ, ШІ АША ДЕ СІМПАЪ ШІ ВІЧНІКЪ
 ЕЛЪНАЪ; ШІ ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА СЪ. СКРІП-
 ТЪРЪ, ЕА СЪ НЪ ЕКСІСТЕЪЕ АНТРЪАТАКЪ
 ЛІМЕІ. ІНІМА ШНЕІ ДАМЕ СЪ ФІЕ КА МІДІАІЕ,
 ЕА СЪ СЕ ДЕСКІЪЪ НЪМАЇ ОДАТЪ КА СЪ ПРІ-
 МЪСКЪ АН СІНЕ РОДА АМОРЪЛАШІ, ПЪСТРЪЖ-
 АЪДО АА ШРЪМЪ КА ПЪ ШН МЪРЪГЪРІТАР ДЕ МЪЛАТ
 ПРЕЦ ПЕНТРЪ ТОАТЪ ВІАЦА АН СІНЕ; АПОЇ
 ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА МІДІАІЕ, ЕА СЪ НЪ АІЪЪ
 РІОАЧЕ АТЪТ ДЕ ВЪРТОАСЕ.

ІНІМА ШНЕІ ДАМЕ СЪ ФІЕ КА ШН ПЪЦ АР-
 ТЕЪІАН ІЪВІНА ДІН СІНЕ РАЗЕЛЕ СІМЦІРІ ПЪ
 КАРЕ СЪ АЕ ПРЕФІРЕ АН МІІ ДЕ ПЪРТІЧЕЛЕ,

РЪКОРЪНА ТОАТЕ АНПРЕЖЪР; ШІ ІАР СЪ НЪ
 ФІЕ КА ШН ПЪЦ-АРТЕЪІАН, КА СІМЦІЧЪНЕА
 АЧЕКЪ ЧЕ ШІРОІАЪЪ ДІН СІНЕ, СЪ НЪ СЪ АН-
 ТОАРКЪ ТОТДЕАЪНА ІАР АНЪРЪРЪТ АН ЕА.
 О ІНІМЪ ДЕ ДАМЪ СЪ ФІЕ КА ХАРЪФА АШІ ВОЛ,
 КАРЕ АБЪРАТЪ ДЕ СЪФЛАРЕА ЧЕА ЛІНЪ А СІМ-
 ЦІЧЪНІ, ТОНЕАЪЪ АКОРАЕ ЛІНЕ, АЪЛАЧІ, СЪФІНТЕ
 ШІ МЪНГЪІОАСЕ; ШІ ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА ХАР-
 ФА ВОЛ, КА СЪ НЪ ПОАТЪ ТОНА ПЕНТРЪ
 ФІЕ КАРЕ ВЪНТЪРІТ. АН СКЪРЪТ О ІНІМЪ ДЕ
 ДАМЪ СЪ ФІЕ КА ШН КЪЛІНДАР, ЕА СЪ ПОАРТЕ
 АН СІНЕ ТОАТЕ ЗОДІАЕ ЧЕРЪЛАШІ; ШІ АПОЇ
 ІАР СЪ НЪ ФІЕ КА ШН КЪЛІНДАР, ЕА СЪ НЪ
 АІЪЪ А СЪРЪА АТЪТЪ ЗІЛЕ А НЪМЕЛОР.

СЪ. ОТОІКА.

ДОМНЪАВ РЪДЪАКТОРІ

КЪ НЕСПЪСЪ БЪНЪРІЕ АМ ПРІМІТЪ ТОТДЕ-
 АЪНА ВЕЩІАЕ ДЕСПРЕ СПОРНІКА АШЪРЪРЕ АН-
 НАІНТЕ А ДІТЕРТЪРЕІ ДІН ЧЪМЕА ДОАЪ ПРІН-
 ЦІПАТЪРІ РОМЪНЕЩІ ВЪЛАХІА ШІ МОМЪОВА;
 ТОТ КЪ АЧАСТА СЪАТЪГОАРЕ СЪМЦІРЕ АМ ЧЕ-
 ТІТ КОРЕСПОНДЕНЦІАЕ ЧЕЛОР ДОЇ РОМЪНІ, ШНЪА
 ДІН ЦАРА РОМЪНЪСКЪ, ШІ АЛЪЛА ДІН МОЛ-
 ДОВА ДЕСПРЕ АНТОГМІРЕА ЛІМЕІ НОАСТРЕ ФЪ-
 КЪТЪ (ВЕЪІ ФОЕА ДІТЕРААЪ НРО Ю. 11. 12.
 19.) ФІІНА КЪ ДІН АЧАСТА АПРІАТ ШІ АІКЪ-
 ВЕА АМ ПРІМЕНЪТ О ПОРНІРЕ, О АНЧЪПЕРЕ
 ФОАРТЕ АЦІАТЪ, ШІ ЧЕІ МАЇ МЪЛАТ, ШІ МІЕ,
 ДЕСКІАІНІТ ПЪКЪТ! ПЕ КАЛЕА ШНІРІІ, АДЕКЪ
 А АНПРЕЪНЪ АНЦЪАКЪЕРІІ КЪ ТОАТЪ РОМЪ-
 НІМЕА ПОРНІТЪ СЪРЕ РЕГЪЛАРЕА ЛІМЕІ НОА-
 СТРЕ, КА СЪ СЪ ФАКЪ О ЛІМЕЪ ШІ О ОР-
 ТОГРАФІЕ РЕГЪЛАТЪ ПЕНТРЪ ТОЦІ РОМЪНІІ.

АЧАСТЪ ПОРНІРЕ КЪ АДЕЪРАТ АНЦЪАКЪЕ-
 ПЪЩЕ Е АНЧЕПЪТЪ; КЪ НЪ АЪКРЪ, КАРЕЛЕ СЪ
 СЪ АНТРЕЪШІНЦЪЪЕ, ШІ СЪ СЪ ПРІМЪСКЪ ДЕ
 ТОТ НЪМЪЛА, ПРЕКЪМ АР ФІ О ГРАМАТІКЪ А

лімбей ноастрє, ар трѣбѣ сз сз факз кз
анцелесѣла аа тот нѣмѣла, адекз: кз Ди-
рѣкторіи Шкоалелор, Даскаліи, ші ааці
Грамаіічї аї нѣмѣлаї ноастрѣ.

Ън лѣкрѣ ка ачєста ар фї кѣ драг де тоцї
прїміт, ші кѣ мѣлат маї десзвѣршіт лѣ-
крат; кз окї маї мѣлацї вѣд маї єїне шї
маї мѣлат; ші мїнци маї мѣлатє пѣтрѣнд
лѣкрѣ маї кїар, ші маї афѣнд. Пє асѣз
калє лѣкрѣнд ам авѣ о Орѣографїє, ші о
Грамаіікз де обѣе, де ам шї де че сз
не цїнем. — Ын лѣкрѣ нѣмаї дєла ѣн прї-
бат, фїє орї кѣт де вѣн, нѣ сє прѣ іѣ
ан самз нѣ сє прѣ прїмѣше; кз нѣ сє
фачє ащєптѣрїи Пѣблїкѣлаї дєстѣла, фїїнд
кз пѣблїкѣла пофѣше, шї маї вѣкрѣос прї-
мѣше ѣн лѣкрѣ іар де пѣблїк лѣкрат.

Нѣ фак єїне дара ачєїа, карїи нѣмаї
сѣнѣр дѣпз сокотѣла са фак Орѣограф-
фїи, ші Грамаіічї; ші апої вѣѣл алє ан-
вѣлазї ла тот нѣмѣла *) ачєастз лѣкратє нѣ
прѣ фєрїчїтє пасѣрї поатє авѣ маї алє
акѣм, кѣнд сѣнѣм ан каос; кз кѣтє
капєтє атѣтєа Орѣографїи, ші Грамаіічї
сѣнѣт. Мѣлатє кзрцї нѣмаї дєдєѣнѣзї ашѣ
лѣкратє, ші кѣ марї снѣсє тїпзрїтє пєн-
трѣ пѣклїк, акѣм зак мѣнкарє молїлор.

Дѣпз ачѣстєа анцѣлѣптє пасѣрї, чє
пѣн акѣм фрацїи ноѣпрї дїн Балѣхїа шї
Молдова ан трѣка лїмбей ноастрє, кѣ
марє анкрєдїнцарє сѣнѣт, кз афлѣрїлє, шї
хотзрїрїлє шї кѣ ної Ардєлѣнїи, шї ѣн-
гѣрѣнїї лє вор анпзрѣшї; де нѣ алмїн-
трїлѣ, батзр прїн Фѣєа Дїтзралз; ашїш-
дєрєа сз факѣ шї аї ноѣпрї кѣ Домнїлє
Салє.

Ачѣстєа ананїтѣнд мѣ абат іарз ла
лѣвѣдѣа Корєспондєнцїє, сѣрє амї да пѣ-
цїнтѣлєлє мѣлє конѣрапзрєрї.

Дє мѣлат ам чєтїт ачастз Корѣспон-
дєнцїє, шї нѣмаї ла пѣнтѣла аа опѣлѣѣ
VIII. ам чєтїт маї кѣ самз чє де тот
сє анпѣтрївѣше кѣ пѣрєрєа мѣ. Ындє сз
зїчє, кз кѣвїнтєлє асѣтє латїнєшї, projec-
tum, objectum, subjectum ашѣ трѣбѣ
дѣпз фїрєа лїмбей ноастрє рѣмѣнїтє: про-
жєт, обжєт, сѣбжєт. Ылєлалатє тоатє
фѣдртє вѣнє, пѣцїн сѣл маї нїмїка дѣпз
амѣ пѣрѣрє єстє, ла чє сѣр пѣтѣ фачє
чєва рєфлѣксіє.

Шї ла ачєстєа пѣнт де атѣнчї ам воїт
амї арѣта конѣрапзрѣрєа мѣ; дар анпѣ-
сѣрєрєа лѣкрѣрїлор мѣлє нѣ маѣ лѣсѣт.
Анѣз маї чєтїнд іо ан Фѣєа Дїт. обжєт,
сѣбжєт; вѣд вѣ анѣцѣтѣрѣ маї сѣс по-
мєнїтз дѣ апѣкат рѣдѣчїнї: Пєнѣрѣ ачѣєа
прїн кѣтє тоатє акѣм андрєснєск шї іо ан
обѣе амї арѣта дѣспра ачєстїи анѣцѣ-
тѣрї пѣрѣрєа мѣ.

Іо ашѣ зїкѣнд мамї помєнїт скрїїнд
кѣ лїтєрє латїнєшї, шї тоатє алє мѣлє лѣ-
крѣрї, шї чѣлє дїн Дєрєгзѣторїє тот кѣ
лїтєрє латїнєшї лє скрїѣ, шї дѣпз рєгѣ-
лєлє мѣлє фѣрз де нїчї о грєѣтатє, де
а сѣа, сз асамзн вѣрѣн кѣвѣнѣ рѣмѣнєск
кѣ чєл шїєшї асємєнѣ латїнєск: нѣмаї
дїн сѣлѣ скрїѣ кѣ чїрїлїчєшї, кѣнд трѣ-
бѣ сз скрїѣ ла чїнєва, карєлє нѣ шїє кѣ лѣ-
тїнєшї: ам фѣст вѣкрѣос а чєтї, шї а гѣнѣї
дєспрє Орѣографїєа латїно-ромѣнѣскз: шї
анѣєа пѣнз акѣм анкз нѣ ам афлѣт, ка ј
лѣтє сз сѣнє пє ромѣнїє ананїтє дє є а
ка ж, — нїчї g ананїтє дє а о ц сз
сѣнє ка ѣ. Дє ѣндє рєгѣла шї єспєрїєнцїєа
мѣ єстєт кѣмкз ј нѣмаї ананїтє дє а
о ц сѣнз ка ж. Ан кѣвїнтє адєвзрѣт ро-

*) Домнїлє! а дѣшї амїнтє дє старєа по-
лїтїчєскз а ромѣнїлор; сз зїчєм маї
єїнє: нѣ вор фачє єїнє цѣл.

уіѣла. Ан Ардеал ми оз паре, нѣ ам аз-
зит пе знеае локѣрїне ѹ аа зїче кѣ алт
сѣнет маї сѣпїре, шї пѣцїн антрѣ дїнци
їсїт, нѣ грос ка ж. — Шї ашѣ ѹ де ж
кѣ сѣнетѣл се дескїлїнѣще. — Аста ар фї
фоарте бїне, ва де обще оз сѣ фе ан
антребѣнцаре. Поате, кѣ де ачаста мо-
шїї нострї ан словеле чїрїлїнѣщї аз пѣс
доаз слове ѹ шї ж. — Кѣ аз фост доаз
сѣнете, аѣтѣл аѣтї ѹ, шї аѣтѣл аѣтї ж. —
Кѣ аѣтмїнтрїлѣ н'ар фї де лїпез де доаз
слове, чї нѣмаї де зна асѣ антребѣнцѣ;
ка ла Італї, шї ла Фрїнкї. Сѣ дескїлї-
нїм дѣр сѣнетѣл аѣтї ѹ де аѣтї жѣвїте!

Лїтера лат. с ананте де і прекѣм:
pectus, pecten, lacte, дѣпѣ фїреа лїм-
бїї ноасте сѣ мѣтѣ ан п р прекѣм:
reptu, repten, lacte.

Препозїціїлє лат. pro, ob, шї sub —
нє ромнїе ашѣ се антребѣнцѣзѣ: ан
лок де про тот кам кѣ рге трѣск ро-
мнїї аѣарѣ де аноїторї, прекѣм: пре-
пѣсї, ан лок де пропѣсї, ррорѣно. sub
дѣпѣ фїреа лїмбїї ноастре сѣ зїче сѣ,
прекѣм: сѣ скаѣн, сѣ масѣ; об ла ної
нѣ прѣ есте ан антребѣнцаре, шї шї де
сар аѣа, дѣпѣ фїреа лїмбїї де нѣ де тот,
дѣр ананте де консонантѣ трѣкѣ сѣ рѣ-
мѣ в аѣарѣ, шї нѣмаї о снїгѣр сѣ рѣ-
мѣ, ка шї sub — іар сѣ де сѣпт є де-
скїлїтѣ препозїціє, ка шї ла латїнїї чєї
бекї sub шї subtu.

Акѣм дѣпѣ аѣкѣтїа анантѣрї лѣжнѣ
ла жѣдекатѣ ромнїїреа кѣвїнтелор маї сѣс
номенїте адекѣ: прожет, обжеѣ, сѣвжеѣ,
префѣкѣте дїн латїнїщї: projectum, ob-
jectum, subjectum — аѣарѣ де лѣсарєа
лѣтї м, че де обще сѣ шїє, нїїї о сѣтрѣ-
мѣтаре нѣї дѣпѣ фїреа лїмбїї ноастре:

кѣ пе с дѣпѣ Італїенїе де тот аѣ аѣтѣ
аѣарѣ, нѣ пѣне ан локѣл аѣтї пе р дѣпѣ
фїреа лїмбїї ноастре — пе ј ананте де
с аѣ слѣѣще а сѣна ж, че нѣ пофѣще
лїмбѣа ноастрѣ. Препозїціїлє об. шї сѣв.
ле пѣне антреѣї, макар ѣрмѣзѣ консо-
нантѣ.

Дѣпѣ фїреа лїмбїї дѣр ашѣ ар трѣкѣ,
де ар фї де лїпез, аѣѣлеа кѣвїнте рѣмнї-
нїѣ: проїент, сѣс, прїент, обїнт, сѣїент.
— Сѣре тоѣтѣ анвїнцереа шї анкрєдї-
цареа аѣѣк ѣн, кѣвннт тот де о рѣмнї-
нїнѣркѣ чѣле дїн сѣс, пе adjecto, ас,
аге карє се нѣше дїн participio adjecti-
tum — adjecto, префѣкнѣ ачест кѣвннт
пе рѣмнїє сѣ ва зїне ашѣ: аїент, аїен-
тат шї зѣт кѣвннт є бекїѣ ромнїеск. —
Іатѣ аїнї дїн препозїціє ad d рѣмнїе а-
ѣарѣ, ј нѣ сѣ зїне ж ан локѣл аѣтї с
сѣтѣ р. Парєкѣ кѣ мѣлѣт маї бїне сѣр зїче
ромнїєше ан лок де projectum, прїен-
тат, шї шї прїентаре, прїентѣтѣрѣ, нѣ-
маї аѣта є прѣлѣнѣзѣ.

Анєз кѣвїнтелє чѣлеа латїнїщї, че фѣрѣ
маре сѣтрѣмѣтаре шї скїмосїре нѣ се пот
префѣче пе ромнїє, іо ашѣ сѣѣтѣвєск, ка
маї бїне сѣ рѣмнїє ан форма латїнїєскѣ
пѣнѣ ла алте тѣмнїѣрї. Ашѣ дѣр маї сѣс
номенїтеле кѣвннте оз сѣ зїкѣ: проїент,
обїент, сѣвїент, адїектїв шѣт.

Маї мѣлѣте кѣвннте рѣѣ префѣкѣте пе
ромнїє ам четїт ан Новѣлеле шї Фоеа
дїт. а дїтале де песте мѣнїї венїте прекѣм
кѣвннтѣлѣ Францѣ; іо мѣ мїр жѣм пот
фѣче ашѣ ан контра лїмбїїї кнѣд шї ан
кѣрцілє ноастре бекї, шї ноаз се четѣше
фрїнк, Цара фрїнчаскѣ, Францїа, шї ашѣї
бїне ромнїєше. — Нѣ дѣпѣ немцїє: Фран-
цоз, Цара францозскѣ, шї дѣрѣ де аїї

- Франца; саз дѣлз Фрѣнчїе, ан каре лїмез песте 1 мїліон шї 800,000 Фїоринї арр. с ананте де е і нѣ сѣнз ка ла ної ч, (Ної шїм кз ан Амерїка Бразїліа есте чеа маї богатз де дѣр.)

(Ва 8 р ма.)

КОМВРЧІА ДІН ЛІПСІА (ЛІПСКА ЛАІПЦУ.)

Ачестз четате ашхзатз ан Крѣа Саксонїї кѣ 43 мї лѣк, шї адоа дѣлз капїтала Дрезда, есте 8на дїн чеде маї антемнате четзці негѣцеторешї ан Церманїа, шї поартз негѣцеторїе нѣнѣмаї де полице (police, Wechsel) дас' ан чеде 3 тѣргѣрї вестїте де песте ан шї кѣ мѣрфї патриотїче шї стрейне. Прецѣа мѣрфїлор че вїн ла тѣргѣрїле ачешѣ се сокогешѣ ла 60 мїліоане де талерї сѣтешї. Ла ачеста сз адаогз негѣцеторїа чеа фоарте ансемнатз кѣ кзрїле каре сз вїнд аїчї ан 116 лїбрерїї (Bibliopolia) маї шї прецѣа кзрїлор че сз вїнд песте ан есе ла 5 мїліоане де талерї. Ан 23 тїпографїї ан каре сїнт 170 теаскѣрї де мїнз шї алте патрѣ де чеде ішї, лѣкрз 684 кѣлегзторї (ззцарї) шї тїпзрїторї. Мїлїонїа фабрїлор де аїчї анкѣ дас' комерчїслї ан антїндїре маре фоарте. (Вої ромнїлор патрѣ патриї кѣте тїпографїї шї лїбрерїї авецї?)

А 8 р. Ананте кѣ 50 де анї саз афлат ан Бразїліа о вѣкатз де дѣр компакт де 2560 фѣнцї, каре с'аѣ прецзїт

— Нѣ де мѣлт ан Хагеморе а мѣрїт 8н попз каре абеа 8рмзтоареле лѣкрѣрї: 8н венїт пе ан де 4500 талерї, шї 7000 талерї ан банї гата. Авѣ о сазгз шї о сазжнїкз, пе каре сѣра лї анкѣ ел сїнгѣр ан одзїле лор деосевїцї 8нѣа де алтѣа. Чѣ дїн 8рмз тѣѣвз аса ан фїе каре сѣрз ера, сз дѣ окол касїї сале, сз деслеѣе кїнїї шї сз'шї слокоазз пѣшка. Вїаца 'шї а пераѣто кѣ кїпѣа 8рмзтор: антр'о дїмїнѣцз сз скѣлз шї се дѣсе ка сз дѣскѣ пе сазгз шї сазжнїкз; кїнїї сзрїрз пе дїнѣа шї вѣкѣрїндѣ'а ла ампїнсерз пїнз кїнд кззѣ дїн прїдѣор жос антр'о тѣчїтоаре маре кѣ апз. Сазїле сале ла дѣзїрз цїпїнд шї стрїгїнд ажѣтор, ар фї алергат вѣкѣрос ка сз'а скапе, дар нѣ пѣтѣ фїїнд анкѣте, шї астфел вїетѣа попз мѣрї анекат. Дѣлз моартѣ лї с'а гзсїт 30 пзрекї де хїане, 100 пзрекї панталонї, 100 пзрекї чїсме, 400 пзрекї пантофї, 80 перѣче, 58 кїнї, 80 кзрѣце, 83 пазгѣрї, кѣ тоате кз ел н'а антребїнцат нїчї 8нѣа мѣкар; 50 шелї де каї кѣ тоате кз н'а анкзлїкат нїчї одатз, шї атѣтѣ вастоане анкѣт 8н негѣцетор а дат пентрѣ дїнседе 50 талере; 60 каї, 200 сапе, 210 албїї шї копзї, 74 сѣзрї шї 219 врїче де рас.